

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 23

The Central Elections Committee for the 23rd Knesset

Justice Neal Hendel
Supreme Court of Israel
Chairman of the Central Elections Committee

قاضي نيل هندل
المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט ניל הנדל
בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 1/23

תב"כ 2/23

העותר בתב"כ 1/23 : עו"ד שחר בן מאיר
העותר בתב"כ 2/23 : חבר הכנסת גדעון סער

נגד

המשיבים בתב"כ 1/23 :
1. הליכוד – תנועה לאומית ליברלית
2. ראש הממשלה בנימין נתניהו
3. שידורי קשת בע"מ
4. עמית סגל
5. הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו
6. היועץ המשפטי לממשלה
7. חברת החדשות בע"מ

המשיבים בתב"כ 2/23 :
1. הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו
2. חדשות ערוץ 12
3. הליכוד – תנועה לאומית ליברלית
4. ראש הממשלה בנימין נתניהו

עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותר בתב"כ
1/23 : בעצמו

בשם העותר בתב"כ
2/23 : עו"ד אבי אסיאו

בשם משיבים 1 ו-2
בתב"כ 1/23 : עו"ד אבי הלוי

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

בשם משיבה 3 בתב"כ	עו"ד מוטי ארד
1/23 :	
בשם משיבים 4 ו-7	עו"ד ד"ר ישגב נקדימון, עו"ד דקלה בירן, עו"ד ליאת ברגמן
בתב"כ 1/23 :	
בשם משיבה 5 בתב"כ	עו"ד יאיר עשהאל, עו"ד נגה גל
1/23 :	
בשם היועץ המשפטי	עו"ד רועי שויקה
לממשלה :	

החלטה

1. מונחות לפני שתי עתירות, המכוונות נגד שידור הסדרה "ימי נתניהו" – סדרה העוסקת בראש הממשלה בנימין נתניהו. הסדרה כוללת ארבעה פרקים, והיא אמורה להיות משודרת החל מהיום, 15.12.2019 בשעה 20:00, במסגרת מהדורת החדשות המרכזית שמשדרת משיבה 7, בשידוריה של המשיבה 3, ובמשך כשבוע. שני העותרים הגישו היום עתירות נפרדות, שהמשותף להן הוא בקשה למתן צו למניעת שידור הסדרה, שכן שידורה הוא בגדר תעמולת בחירות אסורה לטובתו של ראש הממשלה נתניהו.

ביקשתי כי המשיבים יגישו את תגובתם לעתירה בתב"כ 1/23, שהוגשה בסביבות השעה 12:00, עד לשעה 16:00. ביני לביני, לאחר השעה 14:30, הוגשה העתירה בתב"כ 2/23. לנוכח סד הזמנים; היריעה המשפטית שנפרשה; והתגובה שהתבקשה לעתירה בתב"כ 23/1 – לא מצאתי לנכון לבקש תגובה נוספת לעתירה בתב"כ 2/23. משיבים 4 ו-7 לעתירה בתב"כ 23/1 (העיתונאי עמית סגל וחברת החדשות בע"מ) טענו כי יש לדחות את העתירה על הסף, שכן לא נערכה פניה מוקדמת, בהעדר בסיס חוקי לסעד המבוקש או מחמת שיהוי. עוד נטען כי הסדרה אינה בגדר "תעמולת בחירות". נציג היועץ המשפטי לממשלה סבר אף הוא בתגובתו כי אין עילה בחקיקה הרלוונטית לקבלת העתירה. משיבה 5, הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, טענה בתגובתה כי יש לדחות את העתירה בעיקר מן הטעם שהסדרה אינה בגדר "תעמולת בחירות". יתר המשיבים לא האריכו בטענות, אלא הסתפקו במענה תמציתי או בהפניה לכתבי הטענות של המשיבים דלעיל.

2. המסגרת הנורמטיבית לדיון בעתירות קבועה בסעיף 17 ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 ("חוק דרכי תעמולה"). הסעיף קובע את סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת "ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה...". וכן לפי חיקוקים נוספים. ואכן, בעתירות נטען כי שידור הסדרה מפר מספר דברי חקיקה. בתב"כ 1/23 נטען להפרת סעיף 13 לחוק דרכי תעמולה, הקובע כך:

עמוד 2 מתוך 5

לא תהא תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחת או למענה בצורה או בדרך שיש בהם משום הפרעה בלתי הוגנת של תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחרת או למענה.

העותר טוען כי שידור הסדרה "מעניק למועמד נתניהו יתרון משמעותי (ובלתי הוגן) על פני כל המועמדים האחרים, ולכן הוא מהווה בגדר תעמולה אסורה או תעמולה לא הוגנת במובן סעיף 13 לחוק דרכי תעמולה". הוא סבור כי שידור הסדרה מהווה פגיעה בשוויון, וכי השוויון הוא ערך חוקתי שכוחו הוכר גם בבחירות לכנסת. דא עקא, פרשנות זו של הסעיף אינה תואמת את לשונו ואת תכליתו, ואף לא את הפסיקה בקשר לאלה. מבחינה לשונית, סעיף 13 אינו אוסר תעמולה "לא הוגנת", אלא תעמולה שיש בה "משום הפרעה בלתי הוגנת של תעמולת בחירות מטעם מפלגה או רשימת מועמדים אחרת". הדגש מצוי בהפרעה של תעמולת מטעם גורם אחר, ולא על עצם התעמולה לטובת מועמד מסוים. כאן, העותר לא הצביע על הפרעה לתעמולת בחירות של גורם אחר. למעשה, טענה דומה של העותר דנן נדחתה בבחירות לכנסת ה-22: "העותר לא הצביע על מושא הפרעה שהוא סיעה, או רשימת מועמדים אחרת, או מי מטעמה" (תב"כ 33/22 בן מאיר נ' הליכוד, פסקה 17 (17.9.2019)). מבחינה תכליתית, סעיף 13 לא נועד להרחיב את שיקול הדעת של יושב ראש ועדת הבחירות ולהחילו על כל מקרה וכל תעמולה, על יסוד התוכן של אותה תעמולה. לא מדובר בעילת סל כללית, מעין "עוולת הרשלנות" הנזיקית של דיני הבחירות, שכוחה בכל וכל עילה בה. מדובר באיסור ממוקד וספציפי, שגם אם ניסוחו לא בהיר עד תום – מטרתו ברורה: מניעת הפרעה של תעמולה מטעם גורם אחר. כך – ולא הערכה של כל תעמולה ותעמולה לגופה ולפי תוכנה, בהתעלם מעילה ספציפית כזו או אחרת (ראו תב"כ 14/22 החדשות 13 בע"מ נ' הליכוד, פסקה 17 (3.9.2019)). ועיינו והשוו גם להחלטתי בתב"כ 23/22 הליכוד נ' חברת החדשות (03.09.2019), שם נדונה פרשנות התיבה "הפרעה לבחירות" שבסעיף 119 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], (התשכ"ט-1969)).

3. העותר בתב"כ 2/23 מבסס את עתירתו על שני דברי חקיקה. דבר החקיקה הראשון הוא סעיף 46(א)(3) לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, התש"ן-1990, האוסר שידורי "תעמולה מפלגתית למעט תעמולת בחירות המותרת על פי דין". ברם, הלכה פסוקה היא מפיו של בית המשפט העליון בהרכב מורחב של שופטים, כי סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית למתן צווי מניעה מוגבלת לדברי החקיקה המנויים בסעיף 17 ב לחוק דרכי תעמולה (דנג"ץ 1525/15 טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (23.08.2017)). חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו

אינו מנוי בדברי חקיקה אלה, ולכן אין ליושב ראש ועדת הבחירות סמכות למנוע עבירות לפיו (וזאת, כמובן, מבלי שיהיה בכך להביע עמדה בנדון דידן).

דבר החקיקה השני שעליו מתבסס העותר הוא סעיף 15א(א) לחוק דרכי תעמולה. כפי שנראה, הסעיפים הרלוונטיים בחוק דרכי תעמולה אינם תואמים את האיסורים הנטענים בענייננו, לנוכח המועד בו אנו מצויים ביחס ליום הבחירות. סעיף 15א(1) קובע כי "לא יהיו שידורים של תעמולת בחירות בטלוויזיה אלא ב-14 הימים שלפני הבחירות". אנו מצויים כיום – יום תחילת שידור הסדרה, שלפי הנטען בכתבי הטענות אמורה להיות משודרת במשך כשבוע – ביום ה-78 לפני הבחירות. לכן, לגישת העותר, ככל שהסדרה היא בגדר תעמולת בחירות – אסור לשדרה בטלוויזיה. ואולם, סעיף 15א לא עוסק במועד שבו מתחיל האיסור על שידורי תעמולה בטלוויזיה, אלא במועד שבו האיסור נגמר, לפחות בכפוף לתנאים מסוימים: שבועיים לפני יום הבחירות, שאז שידורי התעמולה מותרים, בכפוף למגבלות החוק. הסעיף שקובע את מועד התחילה של איסור שידורי התעמולה בטלוויזיה הוא סעיף 5א(1) לחוק דרכי תעמולה: "לא תהא תעמולת בחירות [בשידורי רדיו או טלוויזיה] בתקופת 60 הימים שלפני הבחירות". כלומר, האיסור שבחוק דרכי תעמולה על שידורי תעמולה בטלוויזיה מתחיל 60 ימים לפני יום הבחירות, לא קודם לכן. כאמור, אנו מצויים 78 ימים קודם ליום הבחירות, ולכן אין אנו באים בגדר סעיף 5 לחוק, וכאמור – אין בסמכות יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לדון בטענות הנוגעות להפרת חוק הרשות השנייה.

המסקנה היא שהעותרים לא הצביעו על מקור סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לתת את צו המניעה המבוקש. אעיר כי העותר בתב"כ 23/1 ביקש צו מניעה התקף "90 הימים שלפני הבחירות", כלשונו, אולם ממילא לא עולה מן החומר שהגישו הצדדים כי הסדרה עתידה להיות משודרת ב-60 הימים שקודמים ליום הבחירות – התקופה שבה קיים איסור מכוח חוק דרכי תעמולה על שידור תעמולת בחירות. על כן אין מקום לתת גם צו מניעה כזה. בנסיבות אלה אין צורך לדון ביתר הטענות שהעלו המשיבות השונות, כגון השאלה האם הסדרה היא בגדר "תעמולת בחירות", טענת השיהוי או הטענה להעדר פניה מוקדמת.

4. העתירות נדחות. העותר בתב"כ 23/1 יישא בהוצאות המשיבים שהגישו תגובות מהותיות לעתירה בסך של 3,000 ש"ח לכל "יחידה", דהיינו משיבים 4 ו-7 (שהגישו תגובה יחדיו), משיבה 5, והיועץ המשפטי לממשלה, ובסך הכל שלוש "יחידות" שהגישו תגובות נפרדות. הואיל ולא התבקשה תגובת המשיבים ביחס לתב"כ 2/23, אין צו להוצאות כנגד העותר בעתירה זו.

ניתנה היום, י"ז בכסלו התש"ף (15.12.2019).

ניל הנדל

**שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-23**

עמוד 5 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il